

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**
**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

**Реалії та перспективи соціально-
економічного розвитку під час війни**
**Realities and prospects of socio-economic
development during the war**

**8 листопада 2024 р.
м. Черкаси, Україна**

**November 8, 2024
Cherkasy, Ukraine**

порушення; регулярні перевірки на відповідність політиці безпеки, контроль використання офіційних програм та платформ.

Підвищення рівня цифрової безпеки у сфері освіти є необхідною умовою для забезпечення комфортного та безпечного освітнього середовища. Інтеграція цифрової безпеки в освітні програми дозволить здобувачам освіти та викладачам бути більш обізнаними про загрози та запобігати кіберризикам. Співпраця з експертами та систематичне навчання допоможе знизити ймовірність кіберінцидентів, покращуючи захищеність інформації та сприяючи безпеці в освітньому середовищі.

Список використаних джерел

1. Близнюк М. Цифрова безпека освітнього процесу: Європейський поступок Естонії та перспективи України. *Наукові записки*. URL: <https://lib.ln.tu.edu.ua/sites/default/files/2023> (дата звернення: 06.11.2024).

2. Концепція цифрової трансформації освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/konceptsiya-cifrovoyitransformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-dogromadskogo-obgovorennya> (дата звернення: 05.11.2024).

3. Liesnaia Y., Malakhov S. The analysis of development, typical objectives and mechanisms of phishing attacks. *Computer Science and Cybersecurity*. 2023. No. 1. P. 6–27.

УДК 378.22:621.31

JEL Classification: I25, O31, M15

Марищук І.-В. В.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
ЗВО "Подільський державний університет",
м. Кам'янець-Подільський

Гораш К. В.,

канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри права, професійної
та соціально-гуманітарної освіти,
ЗВО "Подільський державний університет",
м. Кам'янець-Подільський

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА

Українські реалії (військовий стан і необхідність розроблення стратегій відновлення економіки в поствоєнний період) та світові виклики і тенденції інноваційної спрямованості соціально-економічних процесів активізують

наукові пошуки щодо якісної професійної підготовки фахівців для забезпечення формування людського капіталу держави. Це зумовлює наукові дослідження проблем інноваційної діяльності закладів фахової передвищої освіти (далі – ЗФПО) та закладів вищої освіти (далі – ЗВО), зокрема проблеми розроблення й упровадження інноваційних освітніх проєктів.

Інновації, інноваційні проєкти та інноваційна діяльність є ключовою умовою розвитку економіки держави і запорукою забезпечення конкурентоспроможності української системи освіти, зокрема – професійної, серед освітніх систем провідних країн світу [2]. Вітчизняні та закордонні дослідники в наукових працях акцентують увагу на освітніх інноваціях, особливо технологічних інноваціях як однієї з вимог сучасності, що спричиняє прискорення розвитку суспільних змін і технологічний прогрес. Інновації розглядаються в наукових працях як цінності змін освіти, а інноваційний інституційний простір – як центр формування і розвитку сучасної освіти і нової людини [4].

Українська система професійної освіти трансформується під впливом освітніх інновацій, що націлені на оновлення її змісту та вдосконалення структури. У сучасних наукових дослідженнях розкрито роль навчально-практичних центрів як структурних підрозділів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, які створюються на базі ЗФПО з метою забезпечення високої якості професійної освіти та підготовки конкурентоспроможних фахівців в умовах виробництва. Проєктна діяльність є однією з ключових серед стратегій і підходів, які застосовуються в навчально-практичних центрах та передбачає впровадження інноваційних проєктів в освітній процес, що дає змогу здобувачам професійної освіти бути активними учасниками інноваційного процесу, розвивати навички вирішення проблем і практичного застосування знань у професійній діяльності [5].

Інноваційна діяльність ЗФПО та ЗВО розглядається дослідниками [2; 4;5] як пріоритетний напрям розвитку освіти України з метою забезпечення її конкурентоспроможності в світовому освітньому просторі. Зокрема, складниками інноваційної діяльності визначено:

- пошук і розроблення нестандартних (інноваційних) рішень для розв'язання педагогічних, освітніх проблем;
- розроблення та застосування інноваційних методів і технологій у навчанні здобувачів вищої освіти;
- створення інноваційного освітнього середовища (умов для підготовки майбутніх фахівців до розроблення, використання результатів наукових досліджень і розробок інноваційної продукції та послуг);

- результативне впровадження інноваційних освітніх проєктів.

У контексті інноваційних змін професійної освіти та інноваційного проєктування важливим є орієнтація на визначені й обґрунтовані результати досліджень проблеми оновлення змісту освітньо-професійних програм з урахуванням ринку праці та орієнтації на найбільш затребувані професії: IT-інженер, аналітик баз даних, програміст, економіст, інженер-енергетик, менеджер, логіст, а також професії гуманітарних спеціальностей, сфери обслуговування тощо) [2].

Ми розглядаємо інноваційну діяльність ЗФПО та ЗВО як ключовий чинник розвитку, одним з напрямів якої є інноваційне проєктування: розроблення проєктів із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій.

Термін "інноваційне проєктування" в науково-педагогічній літературі трактується як:

- набір послідовних заходів, який може під впливом різних чинників швидко змінювати складники, кількість ресурсів і конструктивні завдання;
- діяльність, що пов'язана з життєвим циклом проєкту (від моменту виникнення ідеї до розроблення та реалізації інноваційної продукції);
- процес, що ґрунтується на теоретичних засадах і практиці реалізації інноваційної ідеї, розроблення проєкту виробництва інноваційного продукту або послуги та науково-методичне забезпечення його впровадження [1].

У дослідженні проблеми впровадження інноваційних проєктів в ЗФПО інноваційне проєктування нами визначено як комплекс заходів, які забезпечують стабільну діяльність та розвиток закладу освіти в різних (незвичних) умовах, що сприяє розробленню оптимальних рішень щодо розв'язання проблем в освітньому процесі та організації діяльності закладу освіти.

Інноваційне проєктування ґрунтується на системному та синергетичному наукових підходах. Системний підхід в інноваційному проєктуванні дає змогу розглядати процес впровадження освітніх інновацій як систему, що передбачає цілісність та взаємозалежність мети, ресурсів, інформаційного забезпечення, заходів і процедур, етапів та зв'язків між ними. Наприклад, компонентами системи інформаційного забезпечення впровадження освітніх інновацій дослідниками визначено: зміст інформації про освітні інновації та етапи впровадження; технології проведення й регулювання інформаційних процесів (пошук, збір, обробку, збереження, передачу якісної інформації про освітні інновації різними видами й способами); організацію взаємного функціонування усіх складників, що забезпечують інформування учасників інноваційного проєкту на всіх етапах його впровадження [3].

У розробленні технології впровадження інноваційних проєктів важливим є дослідження процесу впровадження як системи, зокрема – системний аналіз процесу управління інноваційним проєктуванням як системою, що містить етапи, операції, заходи щодо пошуку практичного розв'язання конкретних проблем у процесі впровадження інноваційного проєкту.

Синергетичний підхід в інноваційному проєктуванні дає змогу дослідити здатність педагогічних працівників (учасників інноваційного проєкту) до інноваційної діяльності, самоорганізації, швидкої адаптації до змін та управління ними в процесі впровадження інноваційного проєкту. У діяльності закладу освіти (організації, підприємства) синергетичний підхід забезпечує реалізацію такого принципу управління, як децентралізація внутрішньої структури, що дає змогу створювати різні моделі формування і розвитку трудових колективів, робочих груп на основі їх функціоналу. Реалізація принципів синергетики (поліструктурність, ієрархічність та гетерархічність, відкритість, нестійкість, нелінійність, когерентність, емерджентність) у процесі впровадження інноваційного проєкту дає змогу визначити нові напрями розвитку ЗФПО, нові ресурси, нові види діяльності в результаті поєднання окремих елементів в єдину цілісність за рахунок емерджентності – підвищення якості, значною мірою незалежної від кількісних змін [6].

Розглянуті класичні теоретичні підходи до інноваційного проєктування є взаємопов'язаними і доповнюють один одного, а тому вбачаються нам необхідними у розробленні технології впровадження інноваційних проєктів в ЗФПО.

Отже, в науково-педагогічному дискурсі досить активно розглядаються освітні інновації, інноваційні освітні проєкти, інноваційне проєктування як в освітній галузі, так і в економічній, менеджменті тощо; тоді як процес впровадження інноваційних проєктів потребує більшого вивчення та може розглядатись як наукова проблема. Доцільним є визначення, обґрунтування та експериментальна перевірка структури і змісту технології впровадження освітнього інноваційного проєкту, що, за нашим припущенням, дасть змогу підвищити ефективність інноваційної роботи в ЗФПО та результативність інноваційних проєктів, які реалізуються в професійній освіті.

Список використаних джерел

1. Бабчинська О. І. Моделі інноваційного проєктування в екологічному менеджменті. *Ефективна економіка*. 2018. № 10.1. URL: <http://www.econom.u.nauka.com.ua/?op=1&z=6601> (дата звернення: 23.10.2024).

2. Гораш К. В. Інноваційна діяльність як пріоритетний напрям розвитку закладу вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2023. Вип. 23(1). С. 50–60.

3. Гораш К. В. Система інформаційного забезпечення впровадження освітніх інновацій у підвищення кваліфікації педагогічних працівників. *Теорія та методика управління освітою*. 2010. № 3. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_3/7.pdf (дата звернення: 26.10.2024).

4. Кремень В. Г. Інноваційність як вимога часу. Товариство "Знання". 2020. URL: <https://znannya.org.ua/index.php/novini-znannya/nauka-i-suspilstvo/56-filosofiya/286-innovatsijnist-yak-vimoga-chasu> (дата звернення: 27.10.2024).

5. Купрієвич В. О. Управління підготовкою фахівців в закладах професійно-технічної освіти. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 8(14). С. 568–597.

6. Хитра О. В. Синергетичні аспекти створення та функціонування управлінської команди. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. С. 118–127.

УДК 37.013.42-027.22:005.56

JEL Classification: I25, I21, D83

Матвієнко В. О.,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ

Химич М. А.,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ

ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ

Сучасний світ вимагає від освітніх систем гнучкості, інноваційності та здатності адаптуватися до швидких змін. Одним із таких новаторських підходів є педагогіка партнерства, яка спрямована на формування гармонійних, рівноправних і взаємодійних стосунків між усіма учасниками освітнього процесу: вчителями, учнями та їхніми батьками. Ця модель